

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XXX. De Officio Legati. D. 10. S. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

TITULUS XXX.

De Officio Legati.

I. LEGATI APOSTOLICI sunt in triplici differentia: nam vel sunt *Legati à latere*, & tales sunt soli Cardinales, quia ad latus Pontificis assistunt, & ab eo missi ad obeundum in aliqua Provincia Legationis officium; vel sunt *Legati missi*, quando Papa Episcopum vel Prælatum non Cardinalem dimittit ad Provinciam gubernandam, diciturque Nuntius Apostolicus; vel sunt *Legati Nati*, quando Dignitati v. g. Archi-Episcopali munus Legationis est annexum, ut, simul ac consequuntur talem Dignitatem, eo ipso Legati nascantur ac fiant. Talis in Italia est Archi-Episcopus Coloniensis; in Germania Salisburgensis; in Gallia Rhemensis; in Hispania Toletanus; in Polonia Gnesnensis &c. Præterea de stylo Curia dantur Nuntii Apostolici cum potestate Legati de Latere, qui pro Ambassada mittuntur ad Imperatorem aliosque Reges, quibus jure scripto nulla specialis potestas est adscripta; unde tantum possunt ea, quæ exprimuntur in Literis Legationis. Circa Legatos

2. I. In *Decret. h. t.* statuitur c. 1., Licet

H 4

„ Archi-

„ Archi-Episcopus Metropolitico jure au-
 „ dire non debeat causam de Episcopati-
 „ bus suis, nisi ad eum per appellationem
 „ deferatur; Legationis tamen obtentu
 „ universas per appell. vel querimoniam
 „ ad se pervenientes audire potest, quia in
 „ Provincia sua vices Papæ gerere com-
 „ probatur. Verum Jure novo Trid. *sess. 24.*
 „ *c. 20. de Ref.* „ Legati etiam de Latere non
 „ possunt cognoscere causas, nisi ob negli-
 „ gentiam biennalem Ordinarii vel per
 „ justam appellationem ad ipsos devolu-
 „ tas; adeoque primam instantiam per
 „ modum querelæ hodie Episcopis auferre
 „ nequeunt. Item *c. 2. h. t.* „ Cum mandatum
 „ speciale derogat generali, Legatus com-
 „ missionem alteri specialiter factam non
 „ potest impedire, aut sententiam latam
 „ irritare; latam tamen confirmare valet
 „ & executioni mandare. *C. 3. & 4. Pro-*
 „ hibet Pontifex Legatis à Latere, Episco-
 „ pum transferre ab una Ecclesia ad aliam,
 „ aut unam subjicere alteri, aut duos Epi-
 „ scopatus unire, vel unum dividere sine
 „ licentia speciali. *C. 8.* Si Legatus à La-
 „ tere destinetur ad partes Legati missi vel
 „ nati, horum officium, quamdiu ipse ibi
 „ fuerit, pro Sedis Apost. reverentia ces-
 „ sat. *C. 9.* Excommunicatos pro injectio-
 „ ne manuum violenta in Clericos Legati
 „ qui

„qui non sunt de Latere, extra Provin-
 „ciam sibi commissam, neque eos, qui
 „aliunde eò veniant; neque Legati Nati
 „subditos suos etiam in Provincia sua
 „possunt absolvere, nisi de speciali gratia
 „ipsis concedatur. Et C. 10. Legatorum
 „Sedis Apost. statuta in sua Provincia edi-
 „ta durant tanquam perpetua, etiam post
 „illorum egressum. Si autem causam de-
 „legarint aliquibus, jurisdictio illorum
 „expirat, si ante Legatorum discessum
 „citatio partium non præcesserit.

3. II. In 6. h. t. c. 1. statuit Pontifex, ut
 „Legati missi vel nati vi Legationis bene-
 „ficia conferendi nullam habeant potesta-
 „tem, nisi hoc alicui specialiter indulgea-
 „tur; secus est in Cardinalibus, qui, sicut
 „honoris prærogativâ lætantur, sic eos
 „auctoritate fungi vult ampliori, unde
 „etiam c. 36. de Elect. in 6. dicitur: Legatus
 „de latere potest Archi-Episcoporum,
 „Episcoporum & exemptorum Prælato-
 „rum electiones ex officio confirmare;
 „alii autem Legati hoc nequeunt, nisi id
 „sit specialiter ipsis commissum. Item
 „C. 2. h. t. „Pontifex Legatos reputat Ordi-
 „narios, & declarat commissum illis offi-
 „cium morte Pontificis committentis
 „non expirare. Ratio, quia Judex ordi-
 „narius non amittit jurisdictionem, etiam

re integrâ & ante usum illius, per mortem constituentis. Accedit, quòd ii dicantur Legati Sedis Apost. quæ non moritur, ex *c. 5. de Rescrip. in 6.* Hinc per mortem Papæ (aut Episcopi) Sedes dicitur vacare, non autem non existere. Unde cit. Cap. 5. ait Pontifex: „ Si gratiosè tibi à Rom. Pontifice concedatur, ut beneficia, quæ tempore tuæ promotionis obtinebas, posses „ usque ad suæ voluntatis beneplacitum „ retinere, huiusmodi gratia per eius obitum, per quem ipsius beneplacitum „ omnino extinguitur, eo ipso expirat; „ secus autem, si usque ad Apost. Sedis beneplacitum gratia concedatur prædicta; tunc enim, quia Sedes ipsa non moritur, durabit perpetuò, nisi à successore fuerit revocata.

TITULUS XXXI.

De Officio Iudicis ordinarii.

I. **J**UDEX ORDINARIUS dicitur ille, qui non alieno beneficio, sed jure proprio seu ratione Officii seu Dignitatis suæ jurisdictionem ex jure scripto vel consuetudine sibi competentem exercet; diciturque ideo *Ordinarius*, quia servato ordine Princeps supremus illam potestatem juxta proportionem officiorum inferioribus